

Zaunas sinnaſ.

7tâ September d. puſsdeenâs laikâ muſſu ſchehligais Kungs un Keiſers Nikolai Pawlowitſch no Pehterburgas iſbrauzis un 8tâ September waſſarâ Moſkawâ nobrauzis. Ur leelu ſirdſpreeku laudis tur ſawu ſemmes-tehwi fanehmuſchi. Winna zeen. dehli, tee Leelwirſti Nikolai un Mikail Nikola-jewitſch Moſkawas nabbageem 1000 ſudraba rubelus dahwanajufchi. 11tâ September zeen. Keiſers us zitteem Gubernamenteem aiſbrauzis.

No Pehterburgas us Moſkawu irr ſimts juhdsu. Scho leelu gabbalu ſchehligs Keiſers pa puſſohtru deenu nobrauzis, diwâs weetas brauldams ar ugguns ratteem us to jaunu dſelſchu zellu, ko taggad no Pehterburgas us Moſkawu taiſa! Kad ſchis dſelſchu zelſch nahkoſchâ ruddeni wiſſzaur buhs gattawâ, tad ſchis ſimts juhdses pa 15 ſtundahm weegli warrehs noſtreet. Zil deenu mihlais lauzineeks tewim jabrauz, ja tu 100 juhdsu gribbi nobraukt? 15 deenas buhs ko braukt, ja ſawam lohpinam ne gribbi pahri darriht.

Mahzees, zil labbas irr daſchas jaunas mohdes leetas, un ne ſmahdi tudal illatru leetu, tadeht ka ta irr jauna buhſchana! „Pahrbaudait wiſſas leetas, to kas labbâ irr, paturrait!“ (1 Teff. 5, 20.)

Zaunas sinnaſ.

9tâ August d. Seemuppes (pee juhrmallas Aiſputtes aprinki) Laimu mahju rijas ar ugguni aiſgahjuſchas, taggad, paſchâ kullamâ laikâ! Teefas wehl ne ſinn, kâ tas ugguns zehlees. Woi til ne buhs atkal notizzis zaur kahdu mihtu pihpiti jeb aplamu ſtaigafchanu

ar ugguni, itt kâ dauds 100 ehku tâ irr aiſgahjuſchas; jo laudis gudraki un apdohmigi wehl ne gribb palikt!

9tâ August d. Wezzfaules (pee Bauſſas) Kabbaru mahju dihli noſlihziſ leels dſehrajs; rehlineeks (ſeglineeks) Hennings, kas ar ſawu aplamu dſerſchanu ſawus meefas un garra ſpehkus un weffelibu tâ bij famaitajis, ka laikam kâ dullis bijis! Tahdâ prahtâ dihli eekrittis. Redſi dſehraja laime irr pohſts laizigi un wehl wairak muhſchigi; jo tee Deewa rakſti ſakka: „tee dſehraji Deewa walſtibâ ne nahks!“

2trâ August d. Daugawâ pee Widſemmes kraſta noſlihziſ atrakſt Sallas muſſiſchas (pee Zehlabſtattes) Lehlawu mahju ſaimneeks Zehlabs. Wihrs kahdu deenu papreeſch kaiminam effoht linnus ſadſis un peedſihts, ſewim nu tahdu gallu darrijis. Redſi, teefa irr, itt kâ Deewa wahrds ſakka: „to grehku auglis irr „ta nahwe!“ Sargajees no ta grehka pirma ſohta; ſchis daudskahtigi gan labbi iſdohdâhs, bet kâ ohtrais iſees, to tu ne ſinni. Beidsoht pateefi labbi ne buhs, to tu ſtaidri ſinni!

16tâ August d. Aiſputtes piſſehta us kahda kunga feena behnina kahds Zildes ſemneeks Kristaps irr atrakſt, kas ſewim kaflu pahr-greeſis un jaw nohſt bija, kad to uſgahje. Teefas wehl ne ſinna, par ko tahdu leelu grehku pee ſewis darrijis. To dſihwibu tiſſchi pats irr maitajees, ko ſchehligais Deews pehz ſawa tehwa prahta tam bija dahwanajis, lai ſchinni muhſchâ tâpat labbas kâ taunas deenas budoht un zeefchoht, lihds kamehr ta zilweka dwehefele zaur behdu karſtumu un preeku ſauliti — itt kâ wahrpina laukâ zaur ſauli un zaur leetu — gattawa kwiife, tohp noſplauta, un zaur ta kunga Kristus peſtiſchanas rohlahm muhſchi-

gòs schkühndòs fakrahta. Kahda tizziba schim wihram gan buhs bijuse, ka tas ne gribbejis un ne sinnajis darriht, fo tas Kungs Kristus pawehl, fazzidams (Matt. 14, 27.): „Kurfch „fawu krustu ne nefs un man passat staiga, „tas ne warr buht mans mahzellis!“ Lai Deews schai dwehselei irr schehligs! Zilweks! stiprinajees labbâ tizzibâ un zerribâ, ka mas-tizziba ir tewi ne pasuddina.

R. S.

• Preezas-sinna no Blihdenes draudses.

Passitajs mihlais! Ja tew preeksch fescheem woi wairaf gaddeem irr gaddijees braukt to zellu no Selgawas us Leepaju, tad tu gan 8 juhdses no Selgawas aisbrauzis buhsi pa kreifu rohku Blihdenes basnizai epretti redsejis to leelu un warrenu muhra-krohgu, un laikam arri fawâ prahâ dohmajis: labba ruhmes-weeta gan peekuffuscheem zella-laudim! Bet ja tew eetrappijahs swehtdeenâ pee scha krogga peebraukt un redseht, ka brihscheem tē notik-lahs, tad gan buhsi nopuhtees un dohmajis: skahde, ka schi ehla tik tuhwu pee basnizas un paschaj kapsehtai blakkam! So, ka skann Kristus ar Belialu kophâ?!

Bet Deewa wahrdi fakka: „Ja pasauke paeet un winnas kahriba.“ Tapat arri irr notizis ar scho leelu kroggu. Tas kroggs wairs naw, bet tai paschâ weeta stahw jauns skaisst muhra nams, 2 tabschu augsts un tam pee jumta irr tahpele, kur ar leeleem skaisstem bohstabeem usrakstihst:

„Blihdenes draudses skohla.“

Blihdenes zeenigs Leelskungs Firsts von Eiven, kas pahr fawu lauschu meesigu un garrigu buhschanu firsnigi ruhpejahs, kahroja scho weetu, kas agrakòs gaddòs bij taifita us to, peekuffuscheem zella-laudim par atpuhschanas-weetu, pahrwehrt par tahdu weetu, kur spehku un atsihschanu dabbu smeltees tee, kam prahst neffahs staigah to schauru zellu us debbes-walstibu. Un luhf, ar Deewa schehligu paligu schis darbs winnam tik laimigi jaw irr isde-

wees, ka mas ween wehl kas trubkst no skohlas wajadsibahm. Tomehr zerream, ka drihs ir schis trubkums buhs peepildihts un preezigi warrefim isfaukt: „Mahzeet, wiffas leetas irr fataifitas.“

Scho brangu skohlas ehku lihds ar stalli un kuhiti zeenigs Firsts gluschi par fawu maksu lizzis ustaisht draudsei par labbu, un tapat arri wiffas skohlas wajadsibas sagahdaja, ta ka no draudses pusses katram fainneekam tilween jadohd pahrtikka preeksch weena behrna un preeksch teem behrneem, kas par scho skaitlu pahraf buhtu, Firsts pats apnehmeeß wiffu apgahdaht. Irr nospreests, neweenu jaunekli behrnu-mahzibâ peenemt, kas naw 3 gaddus papreeksch schinni skohlâ mahzijees lassihst, rakstihst, rehlinahst, dseedaht un zittâs wajadsi-gâs un derrigâs sinnaschanas. — Ka ta eerikteschana schinni skohlâ irr, to mehß ne apnemmees tē isstahstihst tapehz, ka ta naw ne kahda swescha.

Jaw preeksch 4 gaddeem tai 1846tâ gaddâ ruddeni skohlu eefahze turreht tas no Rihgas us scho ammatu aizinahst labbi mahzihts skohlmeisteris Eienewald; kas schai draudsei par leelu swehtibu wehl jo prohjam tē strahda. Pa teem trim gaddeem zeenigs Firsts skohlas-ruhmi nowehleja weenâ lohpa-muischâ — kamehr pehrn tai 6tâ Dezember deenâ ar Deewa paligu isdewahs scho jaunu un brangu skohlas-nammu eefwehtihst, kur schim brihscham tik wehl trubkst tahs ehrgeles, un tahs 80 dselses gultas, fo arri zeenigs Firsts preeksch schahs skohlas lizzis taifihst.

Ta na ar ihseem wahrdeem tē eßam to brangu skohlu aprakstijusch, bet pahr winnas eekschligu buhschanu un mahzibu mehß ne usnemmees wairaf fazzihst ka to: Deews, kas to labbu darbu pee Blihdenes draudses eefahzis, lai to arri ne atstahj, bet usturt fawai draudsei par pee-augschanu. Lai ar fawahm wiffu-labba-kahm dahwanahm to atmakfa tam zeenigam Firskam, kas fawas laizigas mantas ne sinn labbaki leetâ likt, ka tahs Deewam par gohdu nodohst un fawu lauschu laizigu un muhschigu

labklahfchanu wairodamš, wiſſu wehrâ leef, kaš Deewa walſtibai par pee-augſchanu derr. — Ta wiſſch jaw preeſch 2 gaddeem baſnizai ſkaiſtaš ehrgeleš ſagahdaja, ko taš ehrgetu-meifterš Martiſnš no Rihgaš par 800 ſudraba rubteem uſtaifija, un uš nahloſchu gaddu ſohlijiš jaunu tohrni baſnizai zelt un daſchaš zit-taš waijadſibaš apgahdaht.

Blihdeneš draudſe! Tewi Deewš irr aplai-mojiš ar tahdeem waldineekeem, kaš wiſſâ ſpehâ ruhpejaš, ka tewim ne truhktu ta Weena leeta, kaš waijaga, prohti dwehſeleš meerš un laime. Al tad jel dſenneš, ka tu Winnu ſirdi ne apbehdini, ſcho dahwanu niz-zidama un ſew paſchai par laizigu un muhſchigu pohſtu to dahrgu pehrli, kaš tew dahwinata, pa kaſjahm mihdama. — Luhdš Deewu, ka taš tew un taweem behrnu behrneem ſchohš deewabihjiuſ Kunguſ uſturretu no weenaš ziltš uš ohtru. Un ſcheem zeenigeem Kungeem, kaš tahdu jauku preeſch-ſihmi dohd wiſſai pa-ſaulei un turklaht ne kaſdu laizigu pateizibu nedš gohdu kaſtro, mehš no wiſſaš ſirdš weh-lam paſtarâ deenâ no Jeſuſ mutteš dſirdeht tohš ſalduš wahrduš: „Pateeſi eš jumš ſakku, ko juhš ſcheem manneem wiſſ-maſakeem brahteem darrijuſchi, to juhš man eſſat darrijuſchi. Ge-eita ſawa Kunga preekâ!“

Rakſtihtš tai 1mâ Auguſt m. d. 1850.

A. L.

Wahzu grahmatâ mahzita jauna kehrneſchanaš-wihſe.

Nonemmi no peena, kaš taš 12 ſtundaš pa-grabbâ woi peena-kambari ſahwejiš, peekto daku par krehjumu, un krahji un krahji no ta tik daudš, zil tew uš kehrneſchanu waijadſigš. Tad nemmi uš 15 kannahm krehjuma 1 lohti ſmałki ſagrubſta alluhna un puſš treſchaš kannaš ruhguſchu peena, ſajauzi wiſſu to labbi kophâ, leez to pee maſa ugguntina remdenu

palikt, eeleij to, kaš buhš atdſiffiſ, kehrnu muzzâ un kehrne to nu eerastâ wihſe, tad dab-buſi pehz 6 minutehm to wiſſu ſkaidraku ſweeſtu un daudš wairak, ne ka pehz wezzaš mohdeš kehrnedamš.

Swefchaš ſemmeš ſinnaš.

No Rohmaš, Stalijaš ſemme, rakſta ta: Schè notikke preeſch kaſdahm deenahm ſchiš negantš notikkumš: Kaſhdš mahzitajš ne tahtu no Rawenna nahk itt wehlâ wakkarâ no ſlim-neeka mahjâ. Par eelu eedamš ſchiš uſeet uš kaſdu zilweku, kaš pee ſemmeš nohſt weenâš affiniš gull. To lihki apſtattoteeš ſchiš iſ-dſirſch ne tahtu weenâ nammâ blaufchanu. Wiſſch pee-eet itt klahtu pee namma un atrohn pulkš ſlepkawu tur eekſchâ, kaš zittuš zilwekuš wehl nołauj; wiſſch grihb — drohſch no prahta buhdamš — tuliht jaw tai nammâ eekſchâ ſtreet tohš glaht; bet taš baileš, ka tur daudš ſlepkawu eekſchâ gan buhš, to tał aiſturreja, un wianna lihđſ-gahjeji tam ne gribbeja arri lihđſ eet; bet to peerunnaja, ka buhſchoht jamuhk. Scheem nu gabbalu jaw aiſmukkuſſcheem mah-zitajam tał atmohſtaš ta ſinnama ſirdš, un taš greeſchaš ar ſaweem lihđſ-gahjejeem tuliht atpakkał un eet nu teeſcham tai nammâ eekſchâ; bet nu ne atrohn wairš tohš laupitajuš eekſchâ, bet tik tohš lihkuš, prohti diwi nodurtuš wih-riſchkuš un weenu pakahrtu meitu. To meitu teem wehl laimejaš atdſihwinahht, un nu ſchi teem itt bailigi iſteiz, ka ta ſtarp teem zitteem ſlepkaweem ſchi paſcha mahzitaja kałpu eſſoht paſinnuſe. — Mahzitajš eet nu tuliht mahjâš un atrohn teeſcham, ka wianna kałpš tik preeſch ihſa laika eſſoht mahjâš pahrnahziš. Itt ahtri apdohmajeeš ſauz ſchiš kałpu un leef tam tuliht uš pagrabbu pehz wihna pakkał eet. Kad nu wihſe gan ne itt ar labbu prahtu uš pagrabbu eet, leen mahzitajš pamafiſtinam tam pakkał un aiſzehrta tam taš durwiš pakkałâ zeeti, un noſlehdš taš labbi; bet zil leelš bija wianna brihnumš, kaš ſchiš uš weenreiſ leelu trohkſni

pagrabbà d'fird! Dauds rohkas d'sihwo nu no eekschpuffes pee durwin, tahs uslaust, bet par laimi bija tahs labbi zeetas, ka schee ne warreja uslaust. Ne ilgi peesteidsahs Gestreikeru waktes saldati no Ravenna, kas bija faukti tappusch, un nu durwis tikke atdarritas; un kas tur isnahze? — Zits ne kas, kà, no galwas lihds kahjahm zeeti apbrunnoti 18 laupitaji, no kurreem zitti kà leeli meisteri jaw pasihstami un tadeht jaw fenn melleti tappusch. Wehl tai paschà deenà tappe schee 18 laupitaji eeksch Ravenna noschauti pehz tam, kad weens no teem bija isteizis, ka tanni paschà nakti tee arri pehz schi drohscha mahzitaja d'sihwibas effoht gabjuschi. Bet Deems to ne kahwe tà notikt — to blehschu mehrs jaw bija pilns.

* * *
 Eeksch Wiladelphijas effoht sinna no ta pilfata Rio de Janeiro eeksch Brasilijas keisera walstes, Amerikà, tai 15tà April f. g. atnahuse, ka tur wehl ne eeksch trihs pilneem mehnescheem tai dseltenà drudsi 14.000 zilweki apmirruschi. Dauds Enlenderu kuggi effoht wiffus famos laudis tai flimmibà pasaudejuschi. Pee kuggu lahdeschanas truhstocht tur dauds zilweku.

E. F. S.

No Wahzu Awisehm.

Uenderu semmè taggad kà jauna leeta ta kanikenu kohpschana effoht zehlusces. Tà raksta, ka no Ostenda pilfata ween tohpoht ilgadda wairak kà 450.000 (tschetrisimts peezdesmit tuhstochu) to masu lohpinu us Londones pilfatu suhtiti preeksch ehshanas, un tas flaitls, ko tur suhtoht, il gadda jo wairaks tohpoht. Tee kanikeni tohpoht bes abdas katris gabbals par 1 Franku, tas irr muhsu naudà 25 kap. f. pahrdohs; tahs abdas paleel Dkendereem un tohpoht ihpaschi pahrdohsas.

M. B.

Swehta nahwe.

No Wahzsemmes Magdeburgas Awises raksta tà: Rahda wezza Ronne, kas lihds schim Mahrtina-klosteri*) bija usturrejufees, kurfch taggad par kasarni irr pahrwehrsts tappis, palikke nu schi pee kattoku mahzitaja par wirtschafetes weddeju. Preeksch kahdahm neddetahm gabje schi, kà jaw eeradduse, pulksten 8 rihtà Mahrtina-basnizà Deewa kalposchanà. Kad nu Deewa kalposchanai waijadseja jaw eesahletees, tappe nu tik meldehts, ka tas ehrgelneeks flims effoht un schodeen ne warroht nahkt ehrgeles spehleht. Tà nu Ronne, kas lihds schim par ehrgelneezi jaw pee Mahrtina-klosteri bijuse, skreen augscham us kohri pee ehrgelchm, kurras schi — kamehr 12 gaddi ne bija wairs spehlejuse — apfehshahs pee tahm un sahlar leelu kohschumu spehleht, tà kà draudse un wiffi mahzitaji no tahs kohshas un bahrgas skannas tà aismemti tohp, ka tee firdi satreekti jaw debbes preeku sajuht un tizzigi rohkas us debbes pazett. Pilnà skannà, kas kà basunes trihzhchana israhdiyahs, apstahyahs us weenu reis wiffas ehrgeles un wairs ne skanneja. Tee no appahshas skreen nu augscham us kohru skattiht, kas tur irr notizzis, un atrohn to wezzo Ronni, Luitgrudis Trapp, — nomirruschu pee ehrgelchm gullofchu. Winnas wezzums bija 73 gaddi — un schi nomirre kà schkistha jumprawa.

E. F. S.

*) Preeksch gaddeem, ir taggad wehl pee Kattoleem dauds weetas wiffadus klosterus atradde, kur tahdi zilweki pulzejahs, kas no pasules trohschana atkappusches — bes darba — eeksch Deewa luhgschanahm ween sawas d'sihwes deenas aismaddija. Bija wihrischku un arri seewischku klosteri. Tohs wihrischkus, kas tabdos klosteros d'sihwoja, nosauze par Wuhkeem, un tohs seewischkus par Nonnem.

Brihw drikkelt.

No juhrmallas-gubernias augtas waldschanas pusses: Zenser Gostath de la Croix.

No. 341.